

DE BREDASE AUTEUR WIM SPAPENS “IK KEN MIJN GEREEDSCHAPSKIST”

“Ik ken mijn gereedschapskist”, zegt de Bredase auteur Wim Spapens, die bijna non-stop zeer interessante artikelen produceert. In zijn gereedschapskist zit veel materiaal.

Door Rinie Maas

Drs. Wim Spapens gebruikt al zijn gereedschap om taal tot leven te laten komen. Het bewijs daarvan vormt zijn oeuvre. Het is een reeks van publicaties in het historisch tijdschrift Engelbrecht van Nassau, in Brieven van Paulus, het tijdschrift van de heemkundekring Paulus van Daesdonck uit voormalig Nieuw-Ginneken, thans Ulvenhout en Bavel, Amphora, andere uitgaven en als themaschrijver van de jaarlijkse Probuslezing. Wim Spapens is een opvallend, veelzijdig, toegankelijk en gemakkelijk benaderbaar auteur. Deze site, die dank zij zijn zoon Maurice Spapens, smaakvol op uw scherm komt, is een bewijs dat de schrijver dicht bij zijn lezers wil staan. Waarop hij ons bevrijdt van de waan van de dag.

Voor de gemakkelijkste onderwerpen moet je niet bij de docent Franse letterkunde zijn.

Van het opneembare rekt hij grenzen op en het boeit.

Hij kent niet alleen zijn klassieken maar koppelt ze met kracht van argumenten en bewijs en tegelijk ongecompliceerd aan geschiedkundige en actuele thema's. Is ons land te vol? Wim Spapens doseert het doceren. Maar iedereen kan uit zijn werk 'den doodendraad', het ijzeren gordijn onder Breda, fijntjes constateren dat tijdens de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) de stad Breda meer oorlogsgasten (38.000) dan inwoners (27.000) binnen haar grenzen had.

Zijn artikelen

Uit zijn artikelen komt Wim Spapens ook naar voren als een vindingrijk schrijver die scherp observeert. Anjès Sorel is de maîtresse van de Franse koning Charles VII. “Je kunt de favoriete van de koning zo niet tonen Ze wordt door kunstschilder Jean Fourquet afgebeeld als Madonna met kind omringd door engelen. “Als de moeder Gods blijkbaar wel”. Zijn kennis van de buitenlandse literatuur, en met name de Franse, deelt hij met de lezer, zoals in een magnifieke beschrijving over Diderot, Le genie débraillé, de belangrijkste filosoof van de radicale verlichting, in wie wij aspecten van beleving van vrijheid herkennen. Wij hebben, aan de hand van Wims bespreking over het boek van de Franse schrijfster Sophie Chauveau, sympathie voor deze briljante geest uit de renaissance door zijn antwoord op een essentieel vraagstuk. Als het zusje van de vernuftige leerling van de jezuïeten in Parijs overlijdt is een pastoorsambt bij hem meteen van de baan. “Er is geen godsdienst die het overlijden van een onschuldig 15-jarig meisje kan rechtvaardigen”. Leren is leven. Leven is Wim Spapens lezen. Wie hem leest komt tot veel ontdekkingen en laat geen artikel van hem liggen om verder te reizen door de geest. In de Griekse mythologieën ontdekt hij een samenhangend verband met de bijbel dan wel gelijkgestemde betekenissen, zoals in het geval van Aeneas die zijn oude vader uit de brandende stad Troje op zijn rug draagt en zijn broertje Ascanius aan zijn hand. Of de verpleeginstelling Aeneas in Breda wellicht ook is afgeleid van een parabel in het Nieuwe Testament is niet zijn primaire vraag. Die keuze bevrijdt hem te veel betreden paden te volgen en leidt tot steeds weer interessante en verrassende stellingen. Spapens is in geen enkel opzicht een exegeet maar brengt in de financiële cultuur, die in enkele jaren door onder anderen de zichzelf verrijkende bankiers schurkachtiger lijkt te zijn geworden dan de stad Chicago, het begrip onzelfzuchtigheid en barmhartigheid opnieuw onder de aandacht.

Alles is anders

Wim Spapens schrijft artikelen “die erregens over gaan”. Volgens Reve is dat de voorwaarde de pen in de inkt te doppen. Spapens verrast en getuigt. De schrijver zal echter nimmer de lotgenoot zijn van degene die getuigenisliteratuur of “een boodschap” op papier brengt. Zijn standpunten zijn tegendraads maar niet om het tegendraadse maar vanuit het inzicht dat onderzoek, dat bijna uitputtend aan zijn verhandelingen voorafgaat, laat zien dat “bijna altijd alles anders is”. Als Bredaas auteur van zijn opus magnum ‘Bredase kerken door de eeuwen heen’, een stad die sinds de middeleeuwen 120 openbare kapellen en kerken heeft gekend; de Vlucht van Breda en ‘de tijdslijn’ van de architectuur delen we met hem de schok van de herkenning. In Breda bouwt Wim Spapens voort op Thomas Ernest van Goor. Van de inname van Breda in 1590 door prins Maurits door het turfschip lezen we aan de hand van de gravure van Dolendo een verrukkelijk verhaal vol wetenswaardigheden. De waarheid dat de bevrijder een onderdrukker is volgt daaruit. Vaak leiden zijn artikelen naar de kolommen van de krant. Maar ook daarin is de schrijver zijn tijd vooruit getuige dit onprofijtelijk weblog waarop de lezer ‘Spapens’ kan lezen. Met een oeuvre dat lang niet af is en waaraan, hopen we, nog menige pennenvrucht, met zijn groeiend aantal volgers, zal worden toegevoegd. Wat ons aangename uren bezorgt, doet leren en niets kost. Reageren kan ook. En de schrijver zal met overgave sleutelen aan het antwoord, dankzij zijn gereedschap dat hij met véél talent hanteert

Rinie Maas, auteur, stadsbiograaf

http://nl.wikipedia.org/wiki/Rinie_Maas

www.vloeiweide.nl

www.thuisinbrabant.nl

www.libralink.nl